

زندگی پیامبر اسلام (ص)

برای دانش آموزان و نوجوانان

پرویز زار شامریسی

سر شناسه	زارع شاهمرسی، پرویز، ۱۳۵۰ -
عنوان و پدیدآور	زندگی پیامبر اسلام (ص) (برای دانش آموزان و نوجوانان) / پرویز زارع شاهمرسی.
مشخصات نشر	تبریز: اختر، سومر نشر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۱۰۴ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۶۶۳-۶۲-۳ :
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۰۳ - ۱۰۴.
موضوع	محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. - سرگذشتنامه - ادبیات نوجوانان
رده بندی کتبی	۱۳۹۴ ز/۲۹۹ BP۲۲/۹
رده بندی دیویی	[ج] ۲۹۷/۹۳۰
شماره کتابشناسی	۲۱۰۰۹ سی :

زندگی پیامبر اسلام (ص)
(برای دانش آموزان و نوجوانان)
ناشر: سومر نشر

چاپ اول برای ناشر (دوم) ۱۳۹۴ / ۱۰۴ صفحه رقعی / ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۶۳-۶۲-۳

مرکز فروش: تبریز- اول خیابان طالقانی، روبروی مصلی

تلفن: ۰۴۱-۳۵۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار
۷	جغرافیای عربستان
۱۰	مردم عربستان
۱۲	زندگی اجتماعی
۱۹	وضعیت حلاقی و فکری
۲۳	وضعیت فرهنگ
۲۷	وضعیت دین
۳۳	سابقه تمدن در عربستان
۳۸	مکه
۴۳	قریش و نیاکان پیامبر
۴۸	حادثه فیل
۵۰	تولد و کودکی محمد
۵۴	جنگ فجار
۵۵	دوران جوانی محمد
۵۷	ازدواج
۵۹	برجای نهادن حجر الاسود
۵۹	پیمان جوآنمردان
۶۰	فرزندان محمد
۶۱	بعثت
۶۲	دعوت نهانی
۶۴	دعوت آشکار
۶۹	آزار مسلمانان

۷۳		هجرت به حبشه
۷۴		شعب ابوطالب
۷۶		سفر به طائف
۷۷		معراج
۷۸		ارتباط با یثرب
۸۱		هجرت به یثرب
۸۳		مدینه پس از هجرت
۸۶		تغییر سبیل
۸۶		آغاز جهاد
۸۷		غزوة بدر
۸۹		غزوة بنی قینقاع
۹۰		جنگ احد
۹۲		غزوة بنی نضیر
۹۲		حرام شدن شرابخواری
۹۳		جنگ خندق
۹۵		صلح حدیبیه
۹۶		نامه‌های پیامبر برای حاکمان زمانه
۹۷		غزوة خیبر
۹۷		سریه موته
۹۷		فتح مکه
۹۸		غزوة حنین
۹۹		غزوة طائف
۱۰۰		غزوة تبوک
۱۰۱		ورود هیئت‌ها به مدینه
۱۰۱		حج پایانی
۱۰۲		سفر آخر
۱۰۳		منابع و مآخذ

پیشگفتار

سألهاست که کار تدریس تاریخ در دبیرستان، این فرصت و ضرورت را برایم پیش آورده که منابع مختلف را کاویده و مطالبی در خور شأن و فهم دانش آموزان این مقطع علمی فراهم آورم. آن اوراق پراکنده، این انگیزه را پیش آورد که شاید بتوان با تنظیم مناسب آنها، کتابی مختصر ولی مفید برای دانش آموزان و نوجوانان پدید آورد. کتابی که پیش روی دانش است، برگرفته از یادداشتهایی است که در طول این سالیان گرد آورده‌ام.

در طی این زمان رصنی پیش آمد تا کتابهای پیرامون پیامبر و تاریخ اسلام را در مدارس مختلف از نظر بگوشه‌ایم. متوجه شدم که کتابهای موجود در مدارس ویژگیهایی دارد که کمتر می‌تواند مورد استفاده دانش آموزان قرار گیرند. برخی از این کتابها آنقدر مفصل هستند که در حوصله نوجوانان خارج است. در این کتابها به روایات مختلف درباره حوادث اشاره شده و دانش آموز در میان این روایات سردرگم می‌ماند که کدام را بپذیرد. از سوی دیگر، نقد و بررسی نظرات مختلف پرداخته شده که این نیز به جای خود کاری است ارزشمند ولی برای دانش آموز دبیرستانی سودمند نتواند بود.

برخی کتابهای دیگر حالت داستانی دارند و کمتر به استنادات و تاریخ نقلی می‌پردازند. این کتابها بیشتر به تعریف و تمجید از شخصیت و رفتار پیامبر و یا صحابه بزرگوارشان می‌پردازند. اینگونه کتابها بیشتر حالت اخلاقی دارند تا تاریخی.

در طی سالیانی چند، برخی یادداشتهای در حاشیه کتاب تاریخ اسلام نوشته بودم و در امر تدریس از آنها استفاده می‌کردم. بر آن شدم تا این یادداشتهای را بصورتی منسجم در آورم. به نظم آوردن این یادداشتهای، نیازمند مراجعه‌ای دوباره به منابع مختلف تاریخ اسلام بود. شیوه‌ای که بنده در تدوین این یادداشتهای در پیش گرفتم این بود که در عین اختصار، حاوی اطلاعاتی سودمند و آموزنده از تاریخ زندگی پیامبر باشد.

هدف اساسی این است که دانش آموز با مطالعه این مختصر، به تحلیلی منسجم فارغ از اختلافات روایی و تاریخی دست یابد. این تحلیل مختصر می تواند پایه ای برای مطالعات او باشد که در صورت ادامه، می تواند این تحلیل را گسترش دهد و در صورتی که ادامه نیابد، همین تحلیل مختصر در ذهن باقی بماند و سودمند باشد.

این بدان معنا نیست که چنین کتابهایی با این ویژگی تابحال نوشته نشده اند بلکه سخن اینجاست که هرچقدر کتابهای مختلف با شیوه های گوناگون درباره زندگی پیامبر رشته شود، می تواند سلیقه های مختلف را با آن گرمی آشنا کند. چیزی که در دنیای حاضر سخت به آن نیازمندیم.

تجربه عملی در کلاس درس این نکته را برایم روشن کرد که دانش آموزان و نوجوانان در سواد تاریخی اسلام، خواستار چیزهای نو و زیبا هستند. هرگاه از زیبایی و حقیقت برای آنان خبر گرفته شد، جلب می شوند. باین کار بذریعش واقعی در دل آنان کاشته می شود و این بذریع می تواند در اندیشه آنان مؤثر باشد.

این کتاب برای مخاطبان نوجوان و دانش آموز نوشته شده است. از گذاشتن پاورقی و نقل روایات مختلف درباره اعداء و ارقام موجود در حوادث، خودداری کردم. در مورد هر حادثه یک روایت تقریباً استوار را در نظر گرفته و کار را ادامه داده ام. هدف از این کار این بود که ذهن دانش آموز نوجوان با روایات مختلف که پرداختن به آنها در حیطه تاریخ شناسی است، محدود و ننگردد. به تعبیر بهتر این کتاب روایتی است ویژه از زندگی پیامبر. تجربه ای که بر دیگر تجارب اضافه می شود. گامی است که در راه شناخت شخصیت پیامبر و آشنایی بیشتر با وی برداشته می شود. گامی که بهر حال مشابهتها و تفاوتهایی با دیگر تلاشها دارد. در هر صورت در زمانه فعلی هرچقدر برای شناخت پیامبر بیشتر کوشش شود، عطر معنویت بیشتر در جامعه پراکنده می شود. خوانندگان گرمی چنانچه سخن و یا نظری داشته باشند، می توانند آن را به نشانی Shahmarasi@yahoo.com برای بنده بفرستند.

پرویز زارع شاهمرسی

تبریز. لاله زار.

۱۳۸۹/۷/۱